

NGỮ VĂN LỚP 6
GIÁO VIÊN: BÙI THIÊN HƯƠNG
PHIẾU BÀI TẬP BÀI LƯỢM – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Câu 1: Trong bài thơ “Lượm” (Ngữ văn 6, tập II) Tố Hữu đã viết:

*...Cháu nằm trên lúa
 Tay nắm chặt bông
 Lúa thơm mùi sữa
 Hồn bay giữa đồng ...*

Lượm ơi, còn không?

Nêu cảm nhận của em về đoạn thơ trên.

Câu 2: Trong bài thơ “Lượm” nhà thơ Tố Hữu đã viết theo thể thơ 4 chữ gồm 15 khổ thơ, nhưng có khổ thơ lại được cấu tạo đặc biệt:

Ra thế

Lượm ơi!

và lại có khổ thơ chỉ có một câu:

Lượm ơi còn không?

Cách diễn đạt trên có giá trị gì trong việc biểu đạt cảm xúc của tác giả?

Câu 3: Dựa vào bài thơ Lượm của Tố Hữu em hãy viết một bài văn bằng lời kể của tác giả.

Gợi ý

Câu 1:

Học sinh nêu được các ý sau:

- Tác giả sử dụng các động từ, tính từ gợi tả để khắc họa đậm nét tư thế hi sinh của Lượm vừa hiện thực, vừa lãng mạn.
- Lượm ngã xuống trên đồng lúa quê hương, tay nắm chặt bông lúa như muốn níu lấy quê hương, níu lấy tuổi trẻ và sự sống của mình.
- Đất quê hương, “lúa thơm mùi sữa” của quê hương như ôm ấp, ru giấc ngủ dài cho Lượm. Linh hồn bé nhỏ và anh hùng ấy đã hóa thân vào quê hương, đất nước.
- Câu thơ “Lượm ơi, còn không?” được tách thành một khổ thơ riêng, ngang hàng với các khổ thơ 4 câu trước và sau đó, cách dùng hô ngữ và câu hỏi tu từ.
- Diễn tả cảm xúc ngạc nhiên, bất ngờ, bàng hoàng, đau đớn trước cái chết của Lượm, như không tin đó là sự thật.
- Sự hi sinh của chú bé liên lạc đã trở thành bất tử trong lòng tác giả và mỗi chúng ta.

Câu 2:

Ấn tượng của cuộc gặp gỡ vẫn còn nguyên vẹn nét đẹp đẽ, vui tươi, ấm áp trong lòng tác giả, bỗng nhiên có tin Lượm hy sinh. Câu thơ gãy đôi như một tiếng nấc nghẹn ngào:

Ra thế

Lượm ơi!

Đó là nỗi sùng sốt, xúc động đến nghẹn ngào. Và nhà thơ hình dung ra ngay cảnh tượng chú bé hy sinh trong khi làm nhiệm vụ.

– Lượm “thiên thần bé nhỏ ấy đã bay đi”, để lại bao tiếc thương cho chúng ta, như Tố Hữu đã nghẹn ngào, đau xót gọi em lần thứ ba bằng một câu thơ day dứt:

Lượm ơi, còn không?

Câu thơ đứng riêng thành một khổ thơ, như một câu hỏi xoáy vào lòng người đọc, đã nói rõ tình cảm của nhà thơ đối với chú bé anh hùng của dân tộc. Tác giả như không tin rằng Lượm đã hy sinh, Lượm vẫn còn trong lòng tác giả, mãi còn cùng với đất nước, quê hương.

Câu 3: HS có thể làm theo những ý cơ bản sau

a. Mở bài

Giới thiệu khung cảnh cuộc gặp gỡ giữa hai chú cháu (tác giả và Lượm): Từ Hà Nội tác giả về công tác tại thành phố Huế, tình cờ hai chú cháu gặp nhau (vào năm 1947).

b. Thân bài:

- Kể ra những hình dáng, nét mặt, cử chỉ và việc làm của Lượm: một chú bé loắt choắt có thân hình nhỏ nhắn nhưng nhanh nhẹn. Nét mặt hồn nhiên, yêu đời, ánh mắt tinh nghịch ... được giao nhiệm vụ liên lạc đưa thư từ, công văn cho bộ đội trong những năm đầu của cuộc kháng chiến chống Pháp.
- Kể về tinh thần sẵn sàng nhận nhiệm vụ, hành động dũng cảm không sợ hiểm nghèo và sự hi sinh thanh thản của Lượm trong một trận chiến ác liệt tại thành phố Huế khi đang trên đường đi liên lạc...
- Lòng cảm phục và thương tiếc vô hạn của người chiến sĩ – tác giả.

C. Kết bài: Cảm nghĩ của tác giả đối với nhân vật Lượm.